

Mile Boban

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (8.dio)

http://www.safaric-safaric.si/zds@@@/Zzx_POVEZNICE.htm

UVOD U OPIS – “OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA” – DRINA br. 2 1963. (2.dio) – Otporaš
<https://otporas.com/uvod-u-opis-od-ivan-planine-do-bleiburga-drina-br-2-1963-2-dio/>

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA ČASOPIS "DRINA" br. 2 1963., (8. dio)

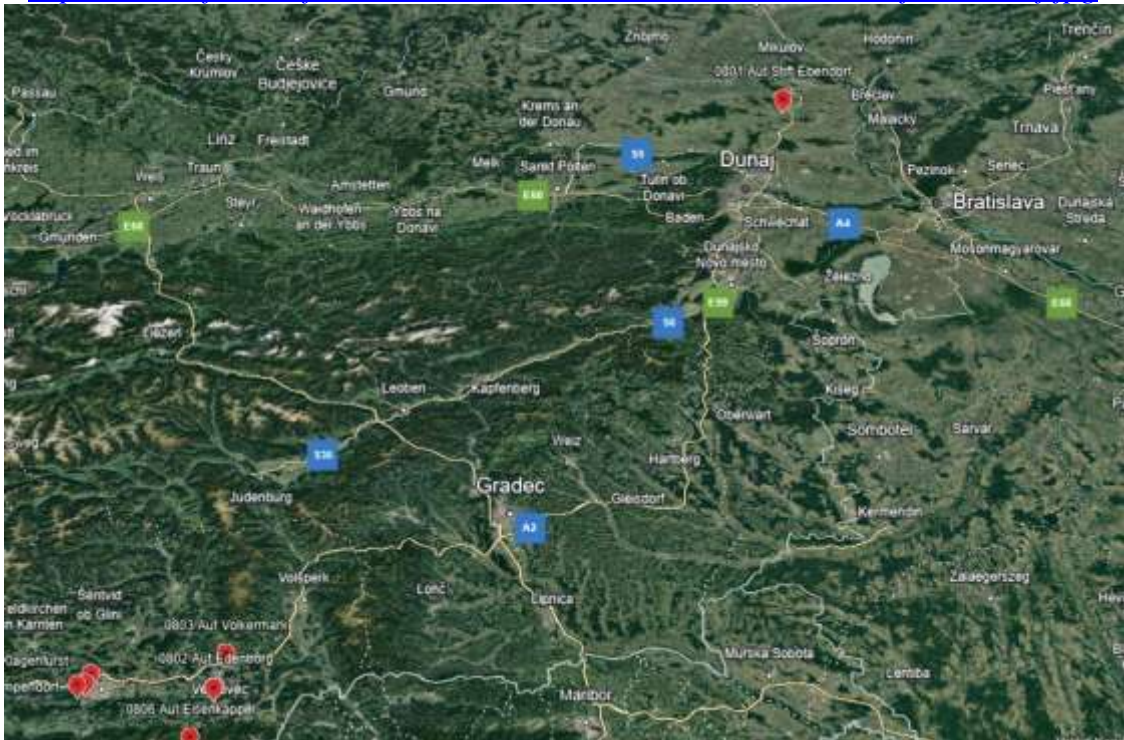
Sljedećih dana počelo se po nekom prešućenom pristanku većine smatrati glavarem logora general Rupčić. Premda je bilo skupno djelovanje omogućivano sa strane engleskih okupatorskih vlasti, ipak su glavari i voditelji svih hrvatskih skupina u logorima pokušavali, a djelomično i uspijevali, učiniti nešto za svoje ljude. Bilo je nezabilježnih podviga, da se ljudima pomogne i pokušaja, da ih se sačuva od izručenja. *(Prepisujući ovo, danas 21 veljače 2023. godine pade mi na pamet jedan slučaj s jednim čovjekom iz Engleske, da budem točan iz Londona. Ja sam radio u jednom francuskom poduzeću "La Librairie Hachette" 1966. Tu su se prodavale knjige skoro svih jezika na svijetu. Jednog ljetnog dana priđe k meni jedan Englez i zatražio neku knjigu za kupiti. Između njega i mene razvila se žestoka priča o ulozi Engleza i engleske vojske o izručenju Hrvata i hrvatske vojske na Bleiburgu u svibnju 1945. god. On kao Englez ustao u obranu svojeg naroda i svoje države, a ja s moje strane, zajapuren do maksimuma potražio sam knjige u toj "La Librairie Hachette", pronašao što sam tražio na francuskom i engleskom jeziku, predočio mu dokaze i kada je on to sve vidio, neugodno se začudio kako to da ga i njihovim školama nisu ništa o tome učili. Tada mi se ispričao i rekao da on s tim nema ništa, a ako Bog ne kazni krivce za taj zločin, za sigurno hoće povijest. Ja sam mu pronašao tražene knjige, oprostili se, i čovjek je otišao svojim putem sa znanjem što prije nije znao. Mo. Otporaš.)* Što su kod toga ovi dobročinitelji sve proživjeli i iskusili, ponijeli su sa sobom u grobove kao tajnu. Zna se, da su takvi neznani junaci neznanih djela ostali: pukovnik Petrović, general Ajanović, dopukovnik Orešković - Gandhi, pukovnik Slaher, poručnik Babić (u Villachu), dopukovnik Marković i mnogi drugi.

Od najviših vojnih osoba u Klagenfurtsku kotlinu sklonili su se još generali Sertić, Danda, Pećnikar, Gregurić, Bjad i još nekoliko drugih.

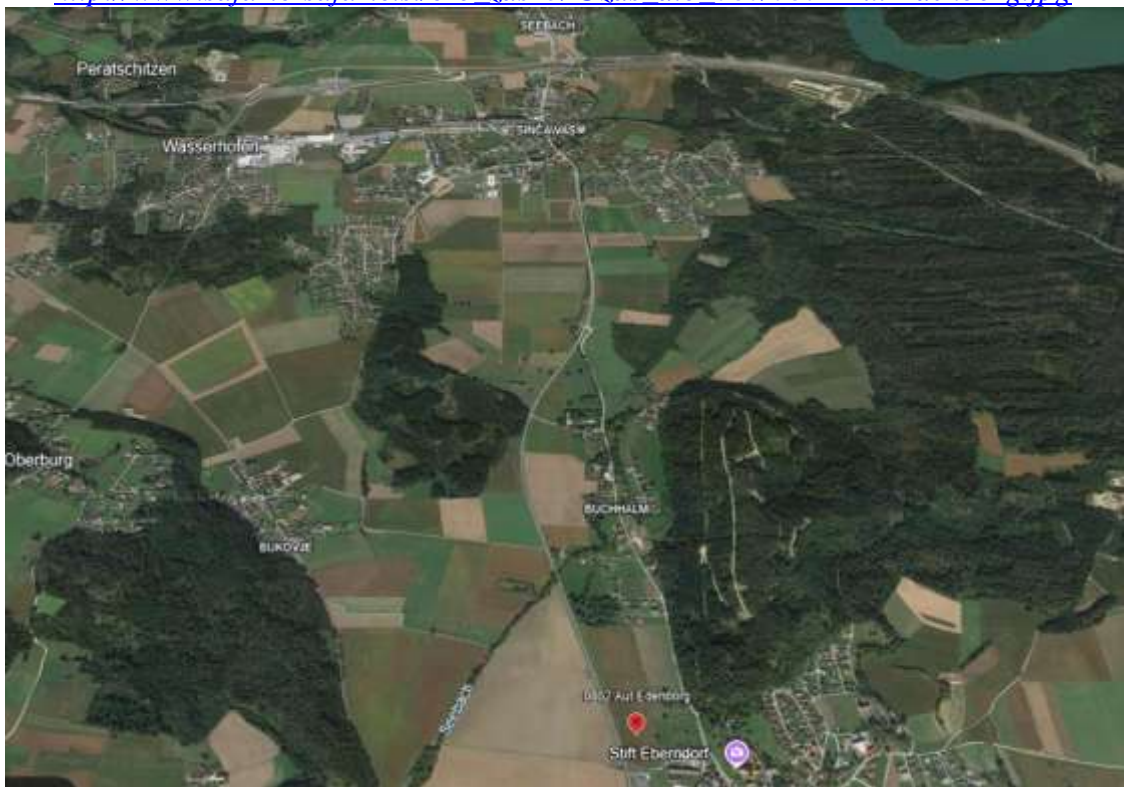
Partizani su odmah po upadu u Korušku počeli hvatati hrvatske i druge izbjeglice i trpati ih u svoje logore, te ih odvoditi u Jugoslaviju. U većim mjestima, kao u Klagenfurtu, nisu se partizani usudili napadati, ali ako se je tko usudio lutati okolicom, sigurno je završio u partizanskim rukama. Osobito se to dogodilo u manjim mjestima, gdje nije bilo Engleza u blizini. Partizani su naročito ugrožavali okolicu Wolkermarka (??), gdje je bilo sjedište tadašnje njihove V. Operativne zone, koja je imala dosta prakse u izvodjenju otmica i ubijanja.

Partizani su imali najbliže hrvatskom zbjegu jedan logor u Ebendorfu, a drugi, kao sabirni logor bliže Jugoslaviji, u Eisenkappelu. U **Stift Ebendorfu (0801 Aut Stift Ebendorfu)** imali su već 11. svibnja 350 zarobljenih Hrvata, koje su pohvatali na širem pojasu lijevo i desno od puta Edenborg **(0802 Aut Edenborg)** – Volkermark **(0803 Aut Volkermark)**., te na zapad do Klagenfurta **(0804 Aut Klagenfurt)** Partizani nisu dopuštali hrvatskim izbjeglicama, da se javljaju Englezima, već su ih odvodili u svoje logore. Tako su pred Klagenfurtom zarobili novinara dra. Ivana Markovića s još četiri časnika i prisili ih, da krenu u **Stift Ebendorf (0805 Aut Ebendorf)**. Ovi su kasnije preko ograde iz logora pobjegli.

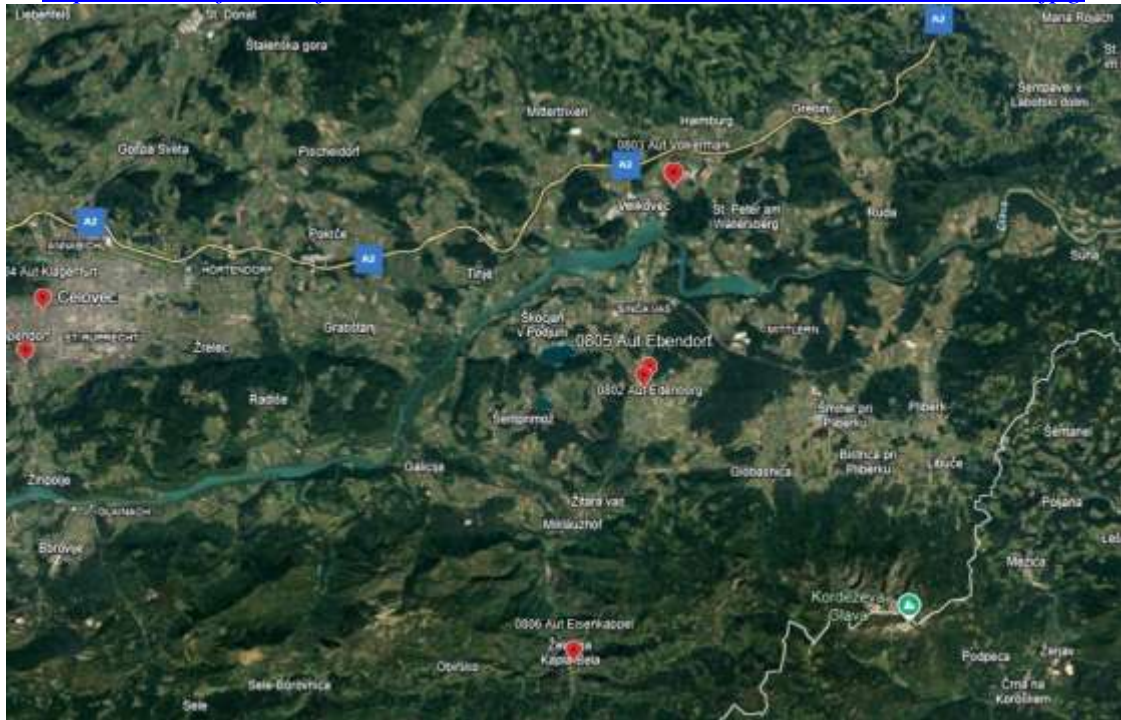
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0801_Aut_Stift_Ebendorf.jpg

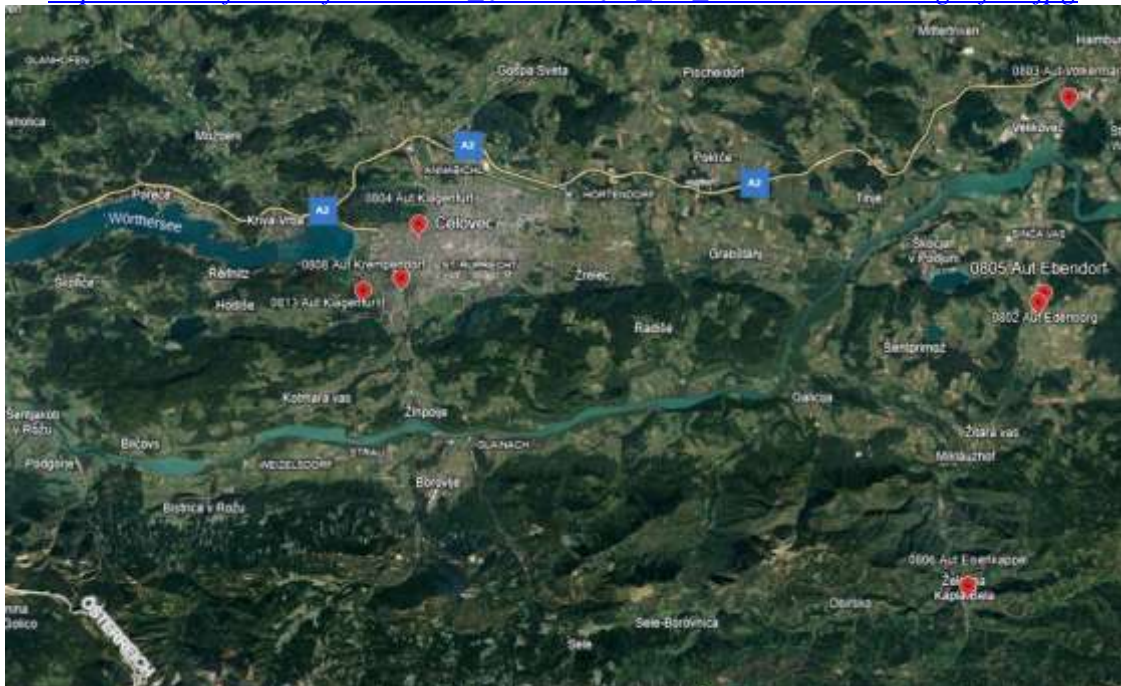
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0802_Aut_Edenborg.jpg

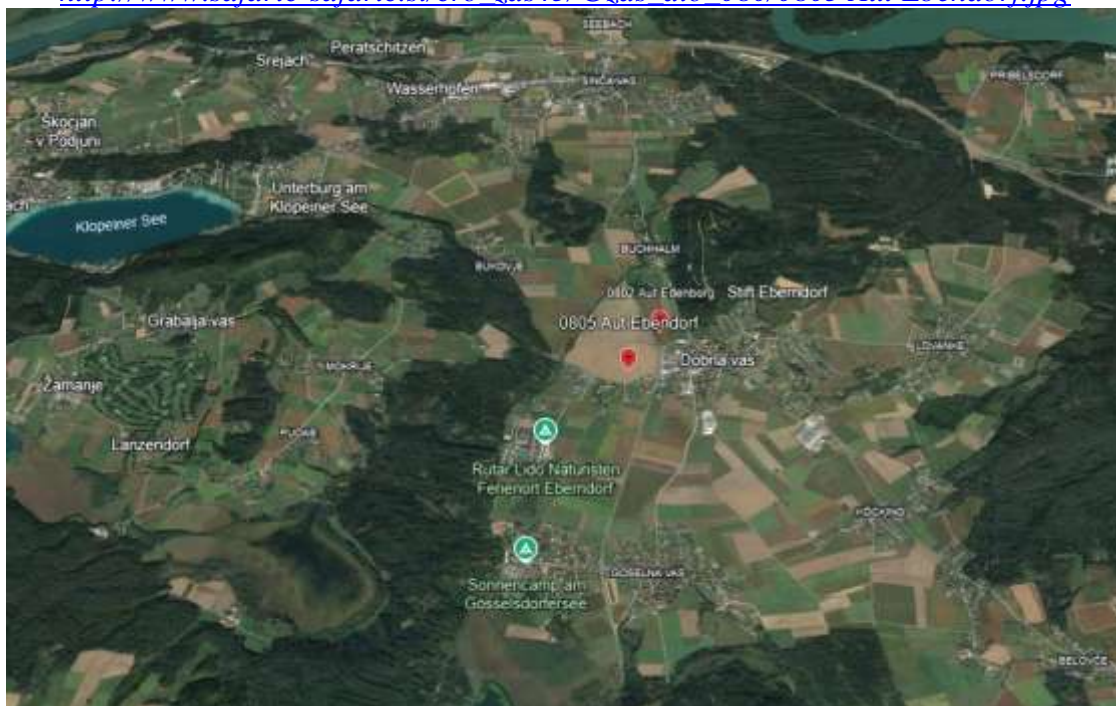
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0803_Aut_Volkermark.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0804_Aut_Klagenfurt.jpg

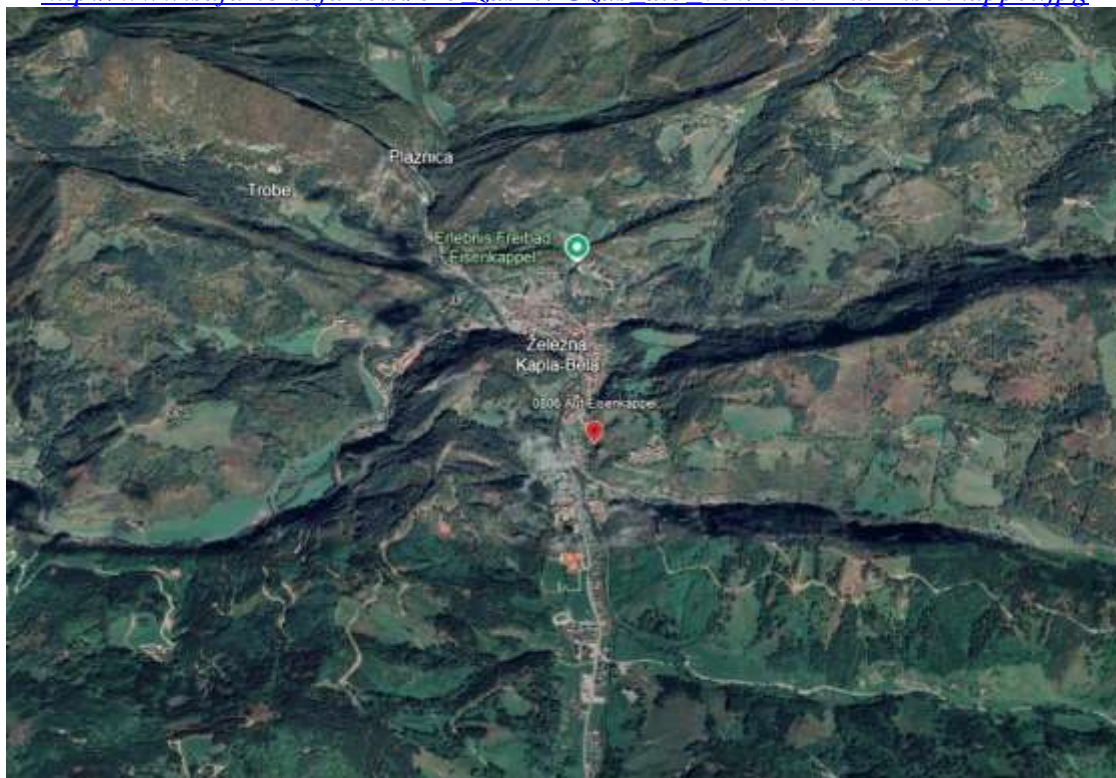

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0805_Aut_Ebendorf.jpg

I pojedini engleski zapovjednici pomagali su partizanima hvatati i odvoditi hrvatske izbjeglice. Dne **13. svibnja** engleski zapovjednik Carr došao je u logor Ebendorf i zapovjedio svim Hrvatima, zarobljenicima, da moraju krenuti u **Eisenkappel-Železna Kapla** (0806 Aut Eisenkappel), jer da se smatraju zarobljenicima jugoslavenske armije.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0806_Aut_Eisenkappel.jpg

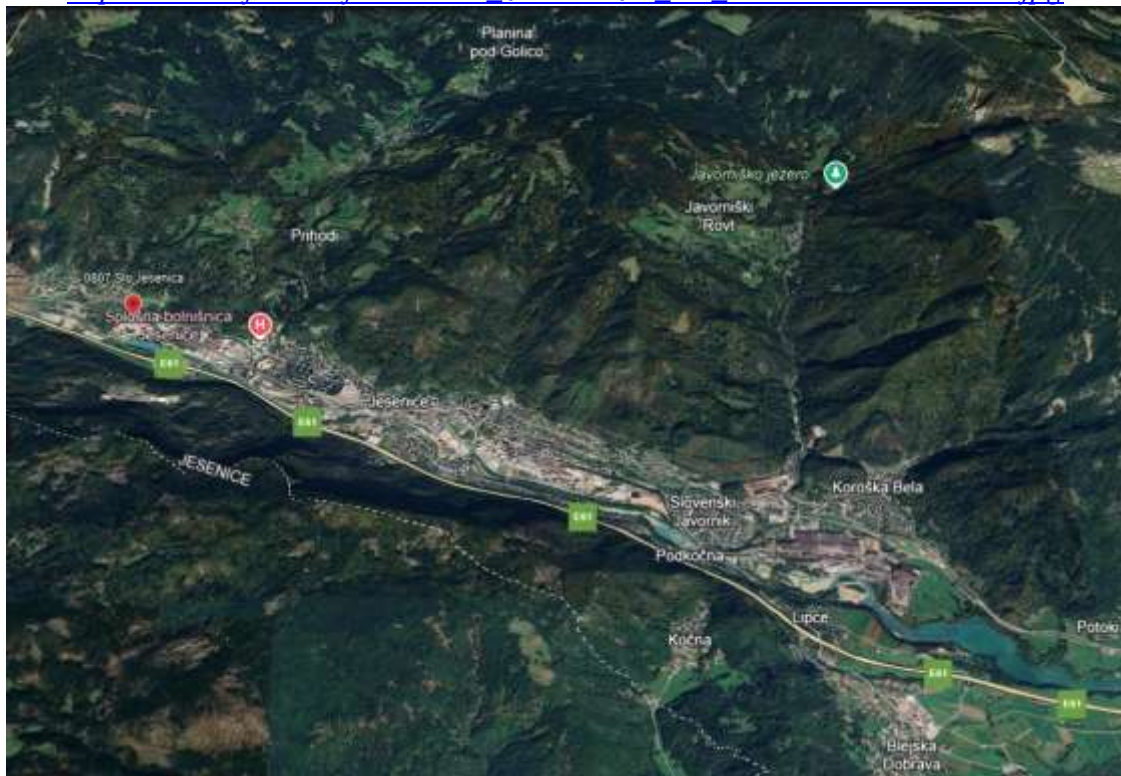
Još prije odstranjenja partizana iz Koruške na dan **24. svibnja** 1945. bio je Tito u Klagenfurtu na VIII. engleskoj armiji, vjerojatno, da isposluje dozvolu za lov na one Hrvate, koji su mu umakli.

Dne **13. svibnja 1945.** postojala je velika opasnost, da partizani odvedu hrvatske izbjeglice iz logora **Krumpendorfa**. Toga dana došla je kamionom jedna skupina "do zubi" naoružanih partizana i razvila zatvoreni lanac oko logora. Neka oružana mjera sa strane Hrvata bila bi nemoguća i nepromišljena, jer je bilo jasno, da se partizani nisu našli na tom engleskom okupacionom prostoru bez dogovora s njima, odnosno, bilo je jasno, da su im Englezi dali dozvolu, da odvedu hrvate, ako se ovi budu dali odvesti bez odupiranja.

Zanimljivo je bilo shvaćanje mnoštva. Obični svijet nije odmah uočio ovu opasnost. Nije im ušlo u glavu, da poslije netrvanja s Englezima mogu nad njima partizani uređovati kako hoće. Mislili su, da zapadni saveznici gledaju na partizane kao i oni. Hrvatsko vodstvo logora odmah je odlučilo, da se uputi izaslanstvo u Klagenfurtu i zatraži, da Englezi odbiju partizane. Nakon upoznavanja Engleza sa stanjem stvari, izaslanstvo je dobilo dojam, da su zadobili simpatije Engleza i da će ovi izmijeniti svoju odluku.

Englezi su došli u logor i otpravili partizane, koji su se povukli pokunjeni, odnijevši sa sobom nešto opljačkanih stvari. Kasnije nisu više dosadjali. Doznalo se je, da je predaja bila gotova stvar i da je izaslanstvo, koje se je sastojalo od vel. dra. Dragutina Kambera, generala Rupčića, bojnika H. i dra. Perića, uspjelo izmijeniti jedan englesko-partizanski dogovor. No kasnije veći dio te skupine bio je u zatvorenim vagonima, pod izlikom da idu u Italiju, otpremljen u Jesenice (0807 Slo Jesenica) i predan jugo-komunistima.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0807_Slo_Jesenice.jpg

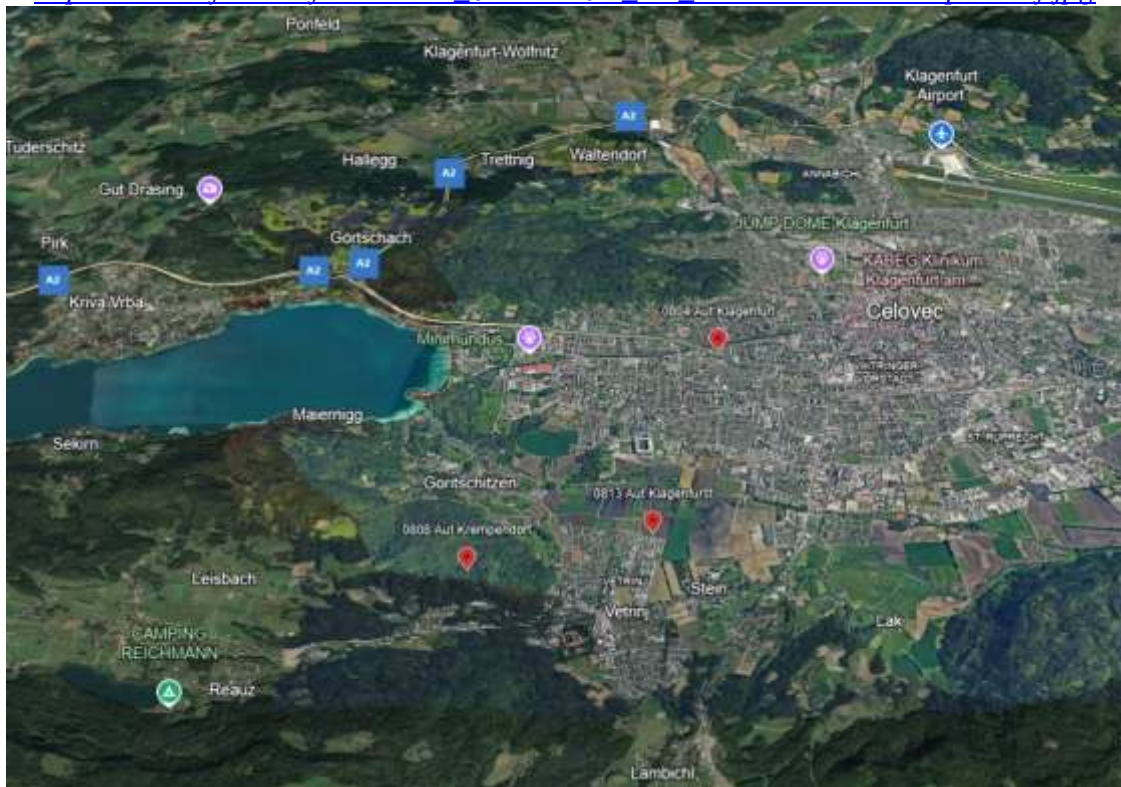
(Vidi "In Tito's Death Marches and extermination Camps" od J. Hećimovića.)

Drugi manji događaj zbio se je dne **20. svibnja**, jer je jedna skupina od 3.000 osoba, gradjana i smatrani za gradjana, bila otpremljena za Italiju. Englezi su **19. svibnja** obavijestili mnoštvo glavnog logora u Krempendorfu (**0808 Aut Krempendorf**), da će biti otpremljeni za Italiju te da trebaju spakovati sve, što imaju. Za automobile rekli su, da se na njih stave imena vlasnika. Spominjalo se Tamsweg (**0809 Aut Tamsweg**) kao mjesto, gdje će automobili biti sakupljeni te poslani za njima u Italiju. Ovo je bio engleski trik, **jer su sve automobile Englezi opljačkali za sebe**. Sljedeći dan krenula je kompozicija otvorenih vagona put Italije. Ovi su zaista stigli u Italiju i bili uglavnom smješteni u logor **Fermo** (**0810 Ita Fermo**), koji je kasnije postao glasovit.

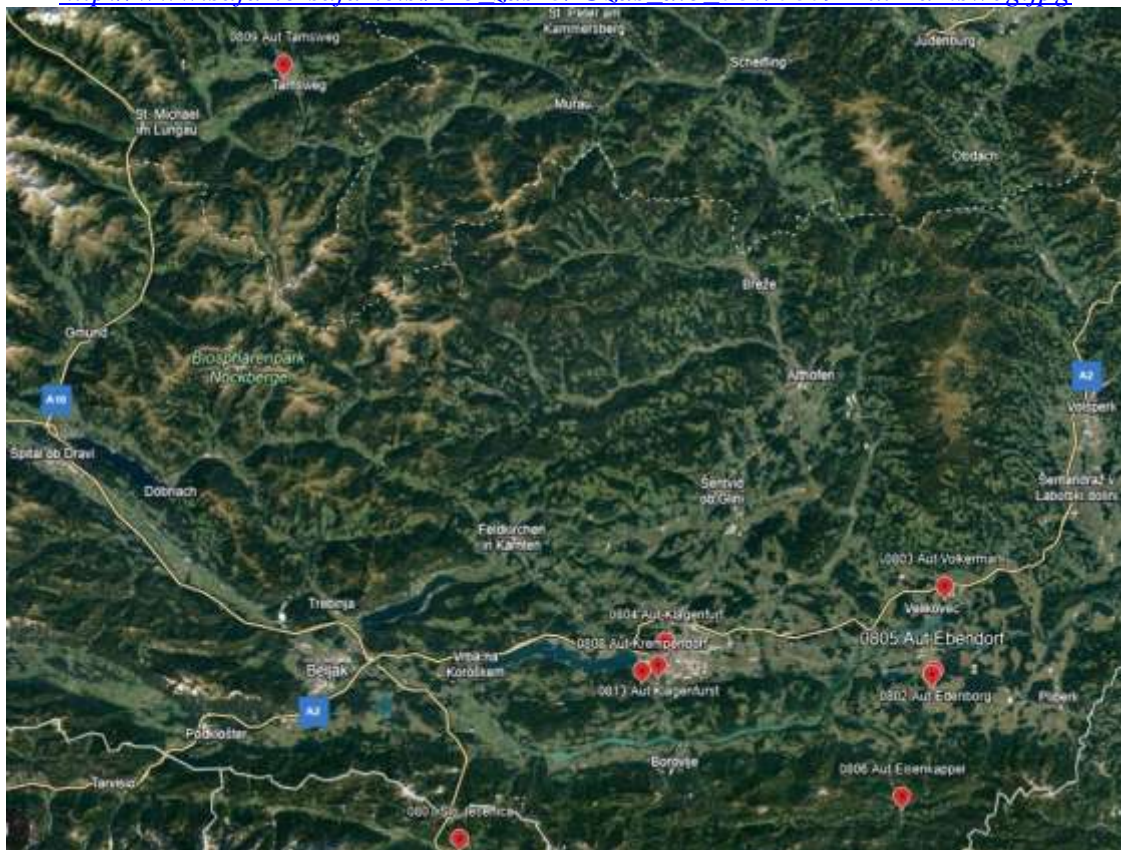
(Poslije 78 godina ove tužne i žalosne hrvatske tragedije ovo je vrlo interesantno za pročitati. Zašto??? Vrlo jednostavno, jer danas nema niti jednog jedinog Hrvata živa koji je prolazio kroz

ove muke, Golgotu i klance jadikovce. Zato je ovo važno pročitati kako bi se detalji ove tragedije znali i saznali i širili što dalje. Mo. Mile Boban.)

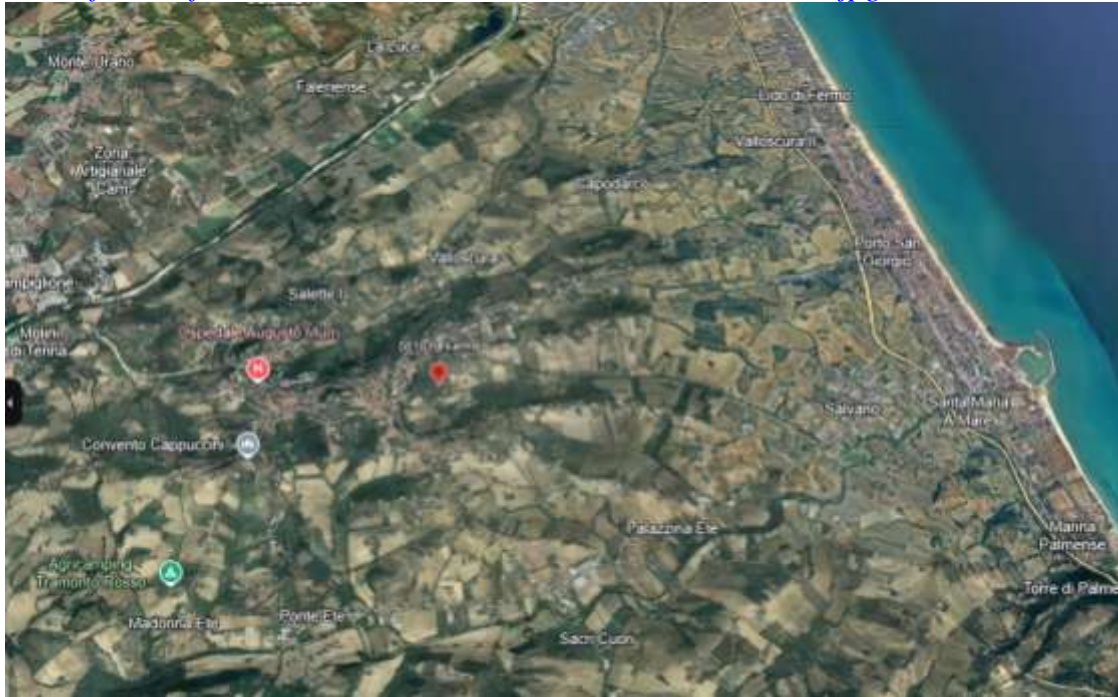
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0808 Aut Krempendorf.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0809 Aut Tamsweg.jpg

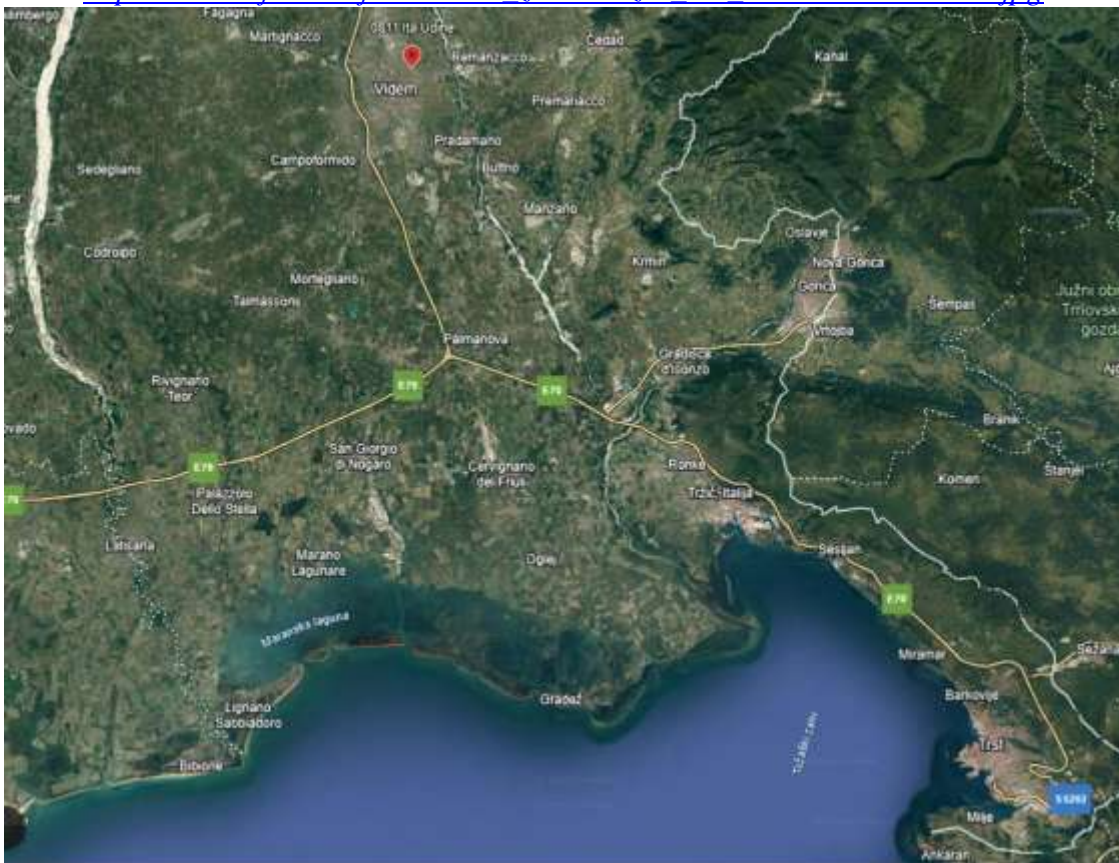

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0810 Ita Fermo.jpg

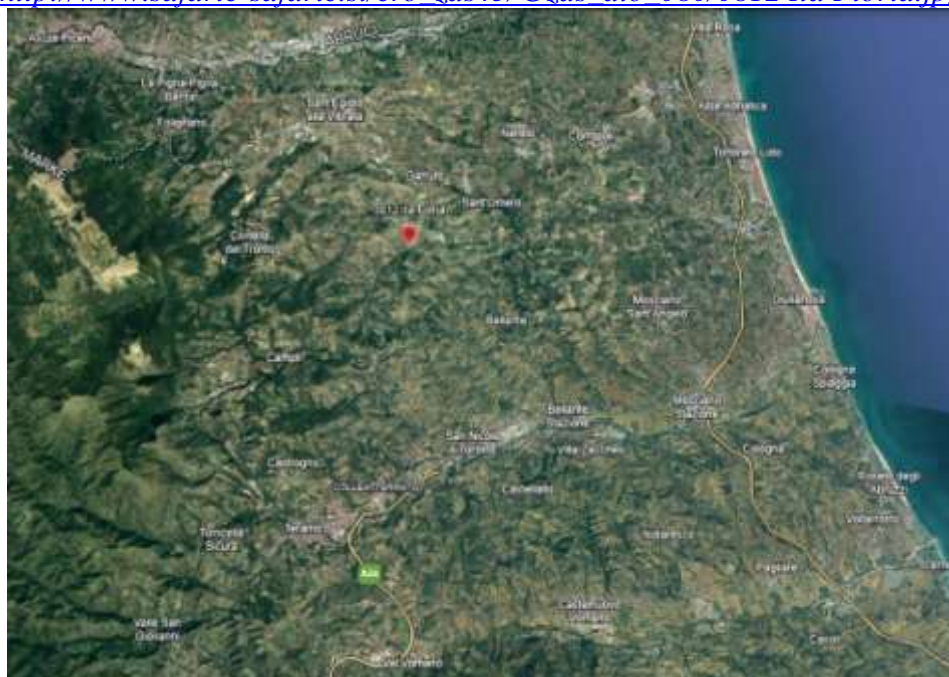

Bilo je takodjer dosta samoincijativnih odlazaka u Italiju. Jedna satnija, da bi izbjegla izručenje, probila se pod vodstvom bojnika Bože Kranjca i doprla do **Udina (0811 Ita Udine)**, gdje se je predala i na taj način spasila. U jednoj od osipalih se dužina put Italije dopukovnik Jozo Hible, bojnik Ljubo Kremzir, satnik Ante Mikuli i mnogo drugih doprli su **25. svibnja** do **Floria (0812 Ita Floria)**. Bili su smješteni u jednom izbjegličkom logoru i slobodni. Mnogi su se ljudi, ne vjerujući Englezima, razbježali dalje kojekuda, najviše u Rim.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0811 Ita Udine.jpg

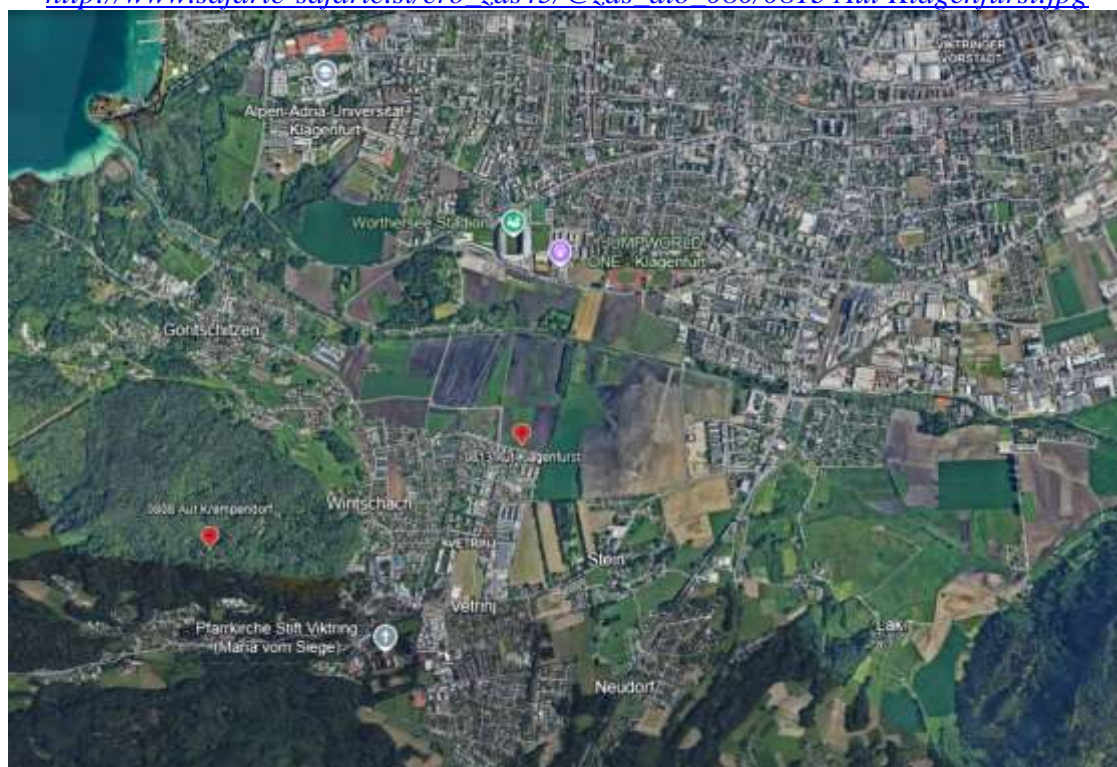
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0812 Ita Floria.jpg

U ovim teškim danima neizvjesnosti, kada su pojedinci svodili zemaljska ljudska prava i dostojanstvo čovjeka na nivo svojih pasa, jačao se duhovni život kod Hrvata. Ljudi su tražili utočište u vjeri. Tješeni i ohrabrivani od svojih svećenika, ljudi nisu gubili vjeru u vječnu pravdu i red. Taj podmladjeni vjerski žar zadržala je hrvatska emigracija trajno.

S izbjeglicama su bili dva hrvatska biskupa (Nadbiskup Šarić i biskup Garić) te desetak svećenika. Čitane su sv. Mise, koje su vjernici revno posjećivali. Tim prilikama dobivali su se i uvidi o brojčanom stanju izbjeglica u raznim mjestima. Jedna sv. Misa s ispovjedi i pričesti za Hrvate u Klagenfurtskoj (0813 Aut Klagenfurst) kotlini privukla je punu crkvu Hrvata.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0813 Aut Klagenfurst.jpg

Svećenici su još nekako mogli saobraćati između skupina. Takav značajan rad bio je izvjestitelja za društvenu skrb i duhovnu pastvu Hrvatskog Crvenog Križa rev. dra. Dragutina Kambera, koji je svakog dana putovao nekuda, da vidi, gdje su sve hrvatske vojne jedinice i druge grupe razbacane. Neke druge veze i uvida u stanje nije uopće bilo. On je znao u mnogim neprilikama, a posebno u krumpendorfskoj opasnosti, kada su partizani bili opkolili logor, biti veoma okretnim predstavnikom i uspješnim braniteljem Hrvata.

Ovako ščučureni od početka, oduljili su se bili dani hrvatskim izbjeglicama u desetak logora u Klagenfurškoj kotlini, čekajući koncem prve i početkom druge dekade mjeseca svibnja 1945. što će pobjednici, a nepoznanici komunizma, s njima učiniti.

(Prilažem sliku stranice 41, zadnja stranica je 150., dakle ima još 109 stranica vrlo zanimljivih povijesnih podataka o izručenju hrvatske vojske i hrvatskog civilstva u svibnju 1945. god. Za ove podatke danas mnogi Hrvati ne znaju i baš poradi toga ja to za moje drage Hrvatice i Hrvate prepisujem. Mile Boban, Otporaš.)

Bleiburg-slika_081

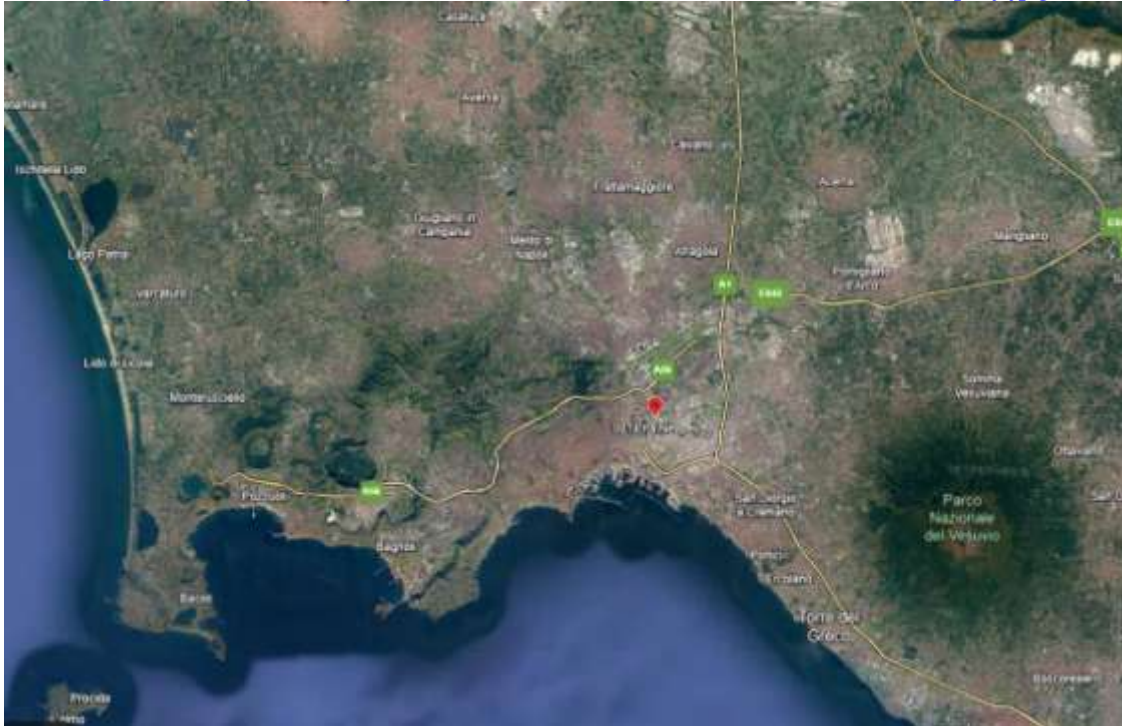
IZASLANSTVO SAVEZNIČKOM ZAPOVJEDIŠTVU ZA SREDOZEMLJE

Hrvatska Vlada bila je na **5. svibnja** uputila izaslanika, ministra dra. Vjekoslava Vrančića s tumačem bojnog broda Androm Vrkljanom, zrakoplovom iz Zagreba, da ponudi kapitulaciju savezničkom zapovjedništvu za Sredozemlje i umoli za zaštitu bjeGUNACA od komunističkog pokolja. *(Prilažem poveznicu na kojoj se nalazi sadržaj povijesnog Memoranduma Hrvatske Državne Vlade "IZASLANSTVU SAVEZNIČKOM ZAPOVJEDNIŠTVU ZA SREDOZEMLJE". Molim uljudno čitatelje da otvore poveznicu i pročitaju sadržaj iste. Hvala, Mile Boban.)*

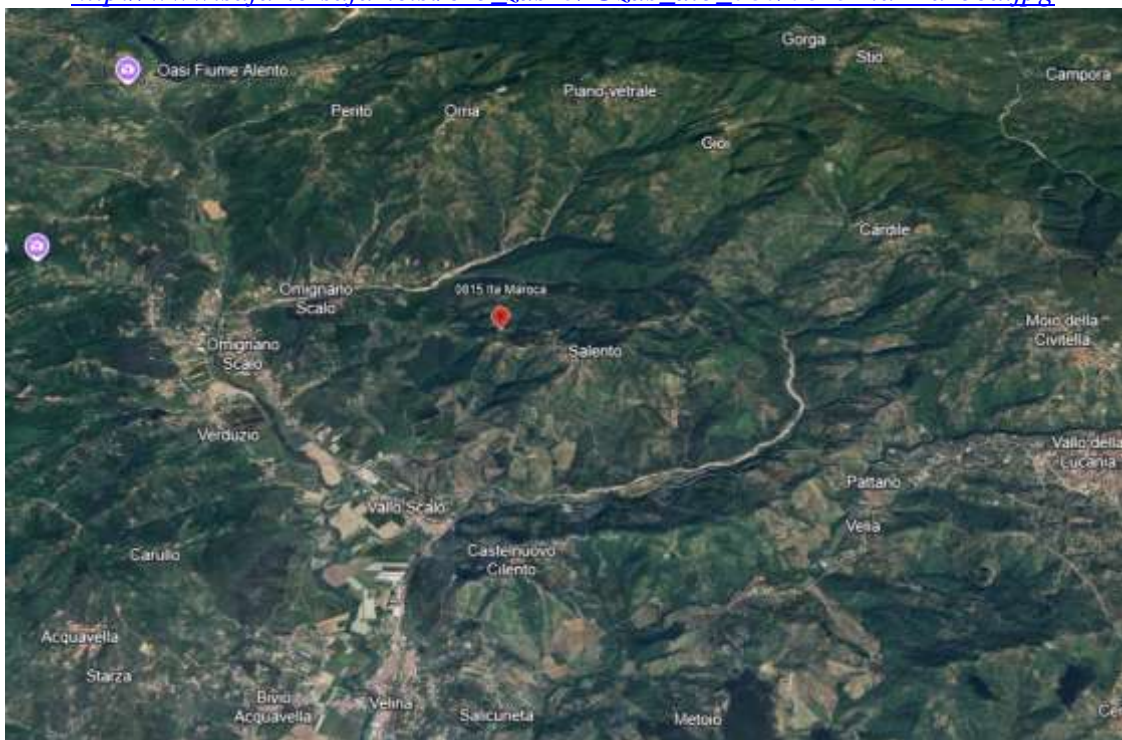
<https://otporas.com/memorandum-hrvatske-drzavne-vlade-od-4-svibnja-1945/>

Glavni stan zapovjednika, fieldmaršala Aleksandra, bio je u kaserti kod Napulja (**0814 Ita Neapelj**). Hrvatski izaslanici su do Klagenfurta došli zrakoplovom, a odatle samovozom - jednim mercedesom, koji je bio za njih koban. Prešavši sedlo Toblach u noći između **6. i 7. svibnja**, stigli su **7. svibnja u 6** sati do engleske vojske - jedne njihove pukovnije - blizu Longarone u doline Piave. Odatle su bili upućeni dalje: diviziji, zboru i VIII. armiji u selu Marocco (**0815 Ita Maroca**), nedaleko Venecije.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0814 Ita Neapelj.jpg

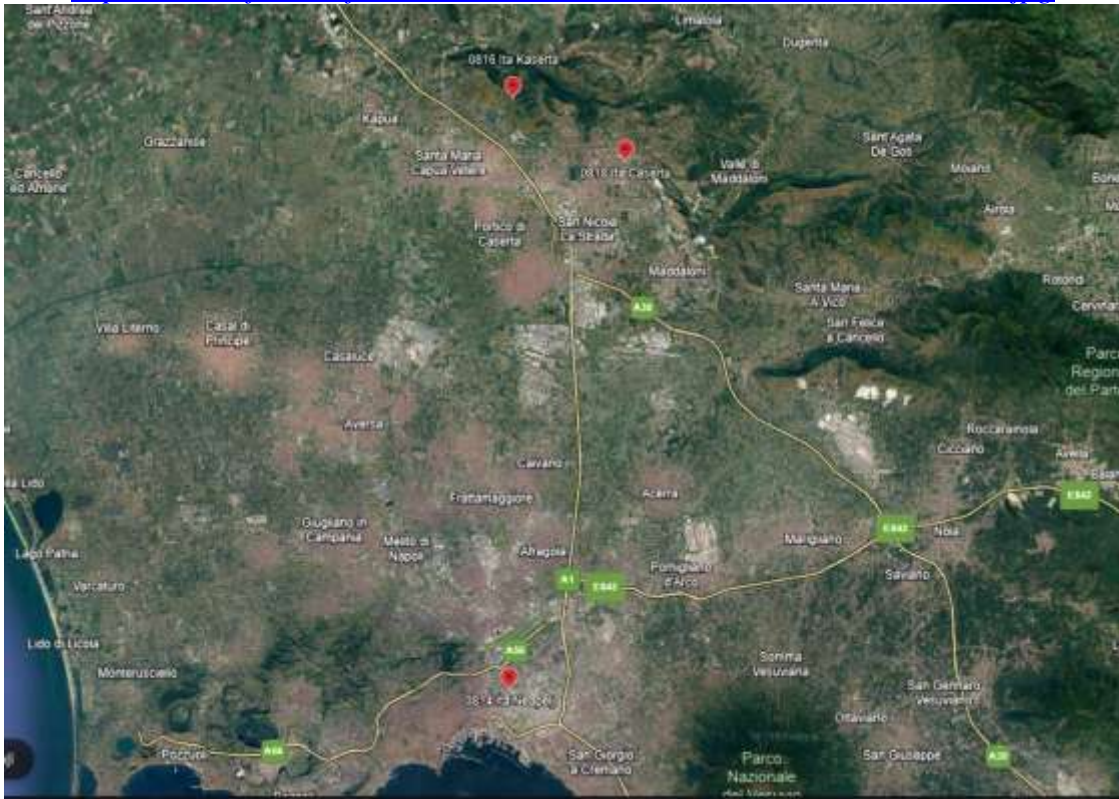
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0815 Ita Maroca.jpg

Prvo obespravljenje

Imali su dalje posla sa armijskim zapovjedništvom Intelligence Service-a. Po njegovoj prvoj obavijesti, trebali su sutrodan **8. svibnja** letiti u Kasertu (**0816 Ita Kasertu**). Međutim, 48 sati pretresalo se je pitanje hrvatskih poslanstva, te je bila mijenjana odluka, da ih se uputi u Casertu i bilo je odlučeno, da se hrvatsko izaslanstvo ili parlamentarce stavi skupa s ostalim izbjeglicama. To je bilo prvo obespravljenje hrvatskog izaslanstva.

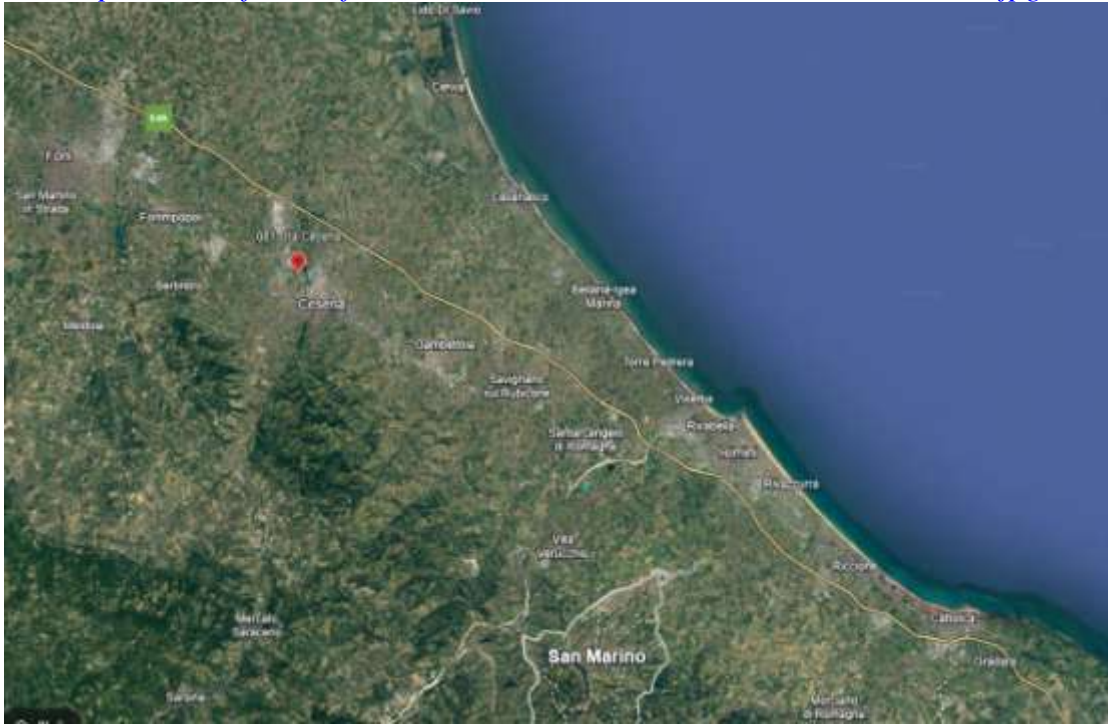
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0816 Ita Kaserta.jpg

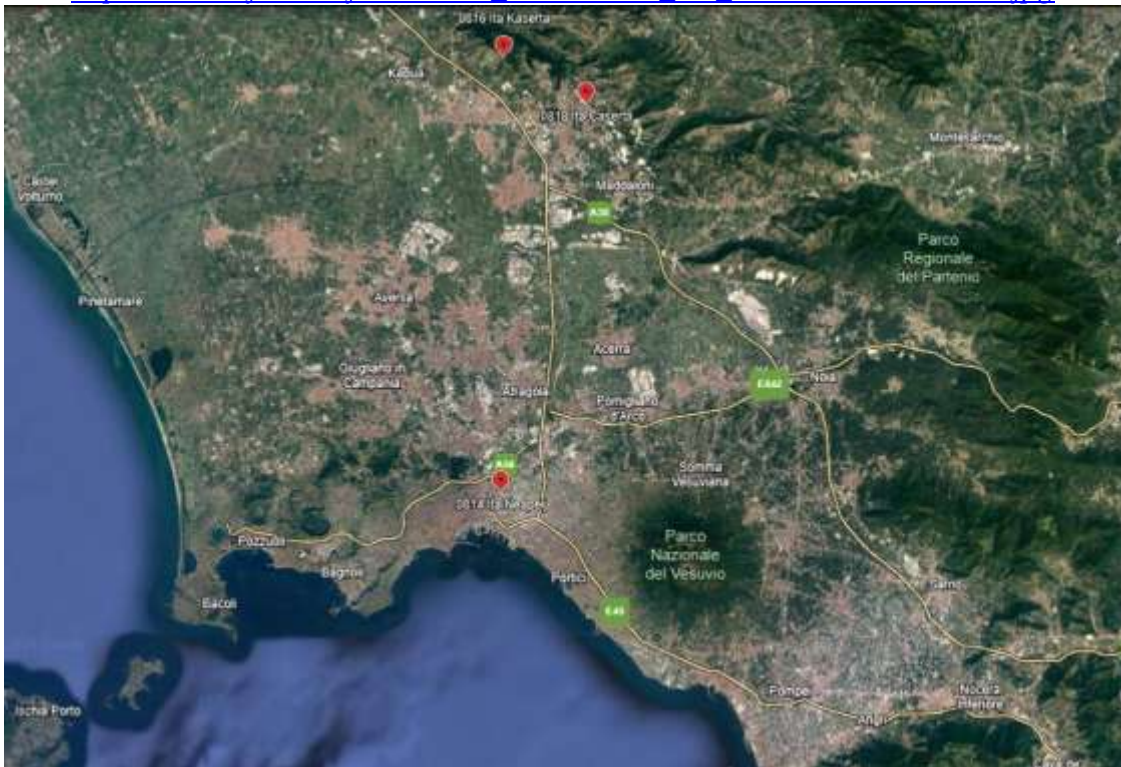
Još na početku 48-satnog čekanja bili su se iznenadili neočekivanim sastankom s drugim savjetnikom njemačkog poslanstva iz Zagreba, Voelkersom, kojega su bili poslali poslanik Kasche i general Loehner, da ponudi predaju njemačkih jedinica pod zapovjedništvom posljednjega. Dakle, ova dva najglavnija njemačka dužnosnika u Hrvatskoj zatajili su Hrvatima, da nude predaju njemačke vojske u hrvatskoj u najodsudnijim časovima njemačko - hrvatske suradnje.

Dospjevši u struji premještanja izbjeglica u Cesenu ([0817 Ita Cesena](#)), pokušali su i dalje biti parlamentarci, odnosno dospjeli u Casertu. Dospjevši s kobnim mercedesom u Forli, u talijanskoj pokrajini Romaniji, bili su predani "Field Security Service 313" ili 313. postaji engleskoj vojničkog redarstva pod zapovjedništvom caoita-a Douglas-a. Na molbu, da budu upućeni u Casertu ([0818 Ita Caserta](#)), capitain im je rekao, da će ih zadržati u mjestu, dok ne dodje odgovor od svojih nadležnih.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0817 Ita Cesena.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_080/0818 Ita Caserta.jpg

Nastavlja se (dio 9.) Kobni mercedes.